

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.524/2011/3.szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Tóbiás Zsolt ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Loványi és Nagy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Loványi Róbert ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen szerződésből eredő követelés iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság (Kecskeméti Törvényszék) 2011. szeptember 6. napján kelt 9.G.40.211/2010/12. számú ítéletével szemben az alperes 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja** és a keresetet elutasítja.

Az alperest elsőfokú eljárási költség viselésére kötelező rendelkezést mellőzi, és kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 900.000,- (Kilencszázezer) Ft elsőfokú és 1.350.000,- (Egymillió-háromszázötvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az egymással korábban is üzleti kapcsolatban álló felperesi vágóhíd, mint megrendelő és az alperes, mint vágósertés felvásárlással foglalkozó gazdasági társaság 2007. november 27. napján 2008. évre 72.000 db élősertés értékesítésére mezőgazdasági termékértékesítési keretszerződést kötöttek. Havi ütemezésben rögzítették a felperes részére szállítandó élősertések mennyiségét, azok vételárát súlyuk alapján különböző minőségi osztályba sorolták. Mivel a feleknek elszámolási vitájuk keletkezett, 2008. szeptember 22-én egyezséget kötöttek, melyben rögzítették, a felperes 80.000.000,- Ft-ot - mellyel a korábbi szállítások kapcsán késedelembe esett - megfizet, az alperes pedig vállalta, hogy 2008. év 39. hetében négy részletben 1.000 db élősertést, ezt követően a 40. héttől 1.500 db/hét sertést szállít le a felperesnek.

Rövid idővel később a világgazdasági válság miatt a felek akként módosították a megállapodást, hogy a felperes 2008. év 46. héttől 53. hétig a szerződésben eredetileg meghatározott áron felül 15,- Ft/kg árkompenzációt biztosít az alperes részére. A felperest a módosításban üzleti érdeke motiválta; célja az volt, hogy a

- 2 -

felek a következő évre is hasonló volumenű szerződést kössenek. A 2008. november 18. napján kelt levelében közölte az alperessel, a +15,- Ft/kg-ot arra tekintettel biztosította,

amennyiben a következő évre nem lesz szerződés a két cég között, ezt az év végéig vissza kell adja.

Az alperes a 39. héttől az egyezség szerint szállítani vállalt vágósértés teljesítésével elmaradásban volt, a felperes a 2008. december 2. napján kelt levelében felszólította a hiányzó mennyiség leszállítására azzal, hogyha ez nem teljesül, a +15,- Ft/kg árkiegészítést megvonja. Az alperes a 2008. december 3-án kelt válaszában megígérte a pótlást, és a szállítási elmaradások elkerülése érdekében a kompenzáció további megadását kérte.

A peres felek 2009. év elején két egyedi vágóállat-forgalmazási megállapodást kötöttek január 14-i teljesítéssel 200 db, január 7-8-9-i teljesítéssel 75-75 db magyar vágósértés, illetőleg január 7-i teljesítéssel 200 db holland importból származó vágósértés értékesítésére.

A felperes a leszállított sertések vételárát nem egyenlítette ki, amellyel összefüggésben az alperes felszámolási eljárást kezdeményezett a felperessel szemben. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt Fpk.03-09-001214. ügyszám alatt folyó eljárásban a felperes arra hivatkozott, hogy azért nem egyenlítette ki az alperes több számláját, mert részére 2008. év 46-53. hetében a szerződéses felvásárlási áron felül árkiegészítést nyújtott, amelyet a vételártartozásába beszámít. Utóbb a felperes a felszámolási eljárásban az alperes által követelt összeget megfizette, a Bács-Kiskun Megyei Bíróság pedig a 2010. szeptember 29. napján jogerőre emelkedett végzésével a felszámolási eljárást megszüntette.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 22.185.831,- Ft és ezen összeg 2009. február 1. napjától a kifizetésig járó törvényes kamatának megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az árkompenzációval csupán „segítséget nyújtott” az alperesnek egy tartós szerződéses kapcsolat reményében. Mivel a kapcsolat a felek között 2009. tavaszán megszakadt, így az alperes jogalap nélküli gazdagodásra figyelemmel köteles a 2008. év 46-53. hétre biztosított árkompenzáció visszafizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Tagadta, hogy a felperes a vételártöbbletet pusztán jóindulatból, egyoldalúan biztosította, illetve, hogy azt bármikor feltétel nélkül vissza kellene fizetnie. Másodlagosan arra hivatkozott, a felek 2009-ben is kötöttek szerződést egymással, melynek volumene nem volt elenyésző, annak értéke lényegében azonos a felperes által követelt összeggel.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest 22.185.831,- Ft és ezen összeg után 2009. február 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes kamatának a megfizetésére. Indokolásában megállapította, hogy a felek mezőgazdasági termékértékesítési szerződést kötöttek, melynek módosítása ráutaló magatartással a szerződés része lett. A perben feltárt adatokat, tanúvallomásokat értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a hosszú távú vágósértés felvásárlás, értékesítés biztosítása érdekében, annak folyamatosságát fenntartva segítséget nyújtott az alperesnek a szerződésben kikötött árhoz képest +15,- Ft/kg vételár megfizetésével. A felperes a magasabb vételárát annak reményében nyújtotta, hogy a felek 2009. évben is szerződést kötnek egymással; amennyiben ez nem realizálódik, a kapott többletet az alperesnek az év végéig vissza kellett fizetnie.

Mivel 2009. évre a felek között keretszerződés nem, csupán egyedi vágósertés megállapodások jöttek létre, a bontó feltétel teljesült, így az alperes köteles az árkiegészítés visszafizetésére.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Megismételte azon álláspontját, hogy a felek szóban, közös megegyezéssel megállapodtak a sertések vételárának 15,- Ft/kg összeggel történő megemelésében. Az árkompenzációra nem a felperes jóindulatából került sor, amelyre figyelemmel az összeget vissza kellene fizetni. Arra hivatkozott, hogy a felperes titkos fenntartása vagy rejtett indoka a módosítás érvényessége szempontjából közömbös. Utalt arra, hogy a 2008. év 46. hetétől kezdődő szállításokról kiállított és a módosított vételárat tartalmazó számlákat a felperes minden alkalommal jogfenntartás nélkül befogadta és kiegyenlítette. Az előbbiektől eltérő értelmezés esetén is megállapítható, a felperes által állított bontó feltétel nem következett be, mert a felek között 2009-ben is létrejöttek szerződések. Keretszerződést azért nem kötöttek 2009. évre, mivel a felperes fizetési kötelezettségének nem tett eleget, erre figyelemmel nem szeretett volna további nagy összegű kintlévőséget felhalmozni.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, hogy az árkompenzációt kifejezetten a nehéz világgazdasági körülményekre figyelemmel nyújtotta azzal, hogy a szerződéses kapcsolat a jövőben is fennmarad. A felek között 2009. évre vonatkozó keretszerződés nem jött létre, így nincs miből kompenzálni a 15,- Ft/kg-os többletet. Az alperes a vele szemben indított felszámolási eljárásban elérte, hogy a 2009-ben kötött két egyedi megállapodás szerinti vételárat meg kellett fizetnie, így az árkompenzációval kapcsolatos igényét csak a jelen perben tudta érvényesíteni.

A fellebbezés **alapos.**

A felperes részéről 2008. év 46-53. hetében az alperesi beszállításokra a keretszerződésben meghatározott vételáron felül nyújtott +15,- Ft/kg vételár kiegészítés nem a felperes által egyoldalúan nyújtott „szívesség” volt, hanem a felek között eredetileg meghatározott szerződéses vételár módosítását jelentette. A szerződésmódosításban feltehetően közrejátszott a 2008. őszén kirobbant világgazdasági válság, amely a sertéshús előállítás költségeit jelentősen megnövelte a felvásárlási árához képest. Nyilvánvaló azonban, hogy az árkompenzációt a felperes nem csupán az alperes megsegítése érdekében nyújtotta, hiszen saját üzleti érdeke is az volt, hogy a feldolgozó kapacitása folyamatos kihasználtságát biztosítsa.

A felek közötti mezőgazdasági termékértékesítési szerződés módosítása - mivel arra a szerződés megkötésére vonatkozó szabályok irányadók - csak írásban érvényes, azonban a vételár leszámlázásával és kifizetésével a teljességbe ment szerződésmódosítás alaki hiánya orvoslást nyert (Ptk. 418. § (2) bekezdés).

A szerződésmódosítás tartalma - okirat hiányában - ugyanakkor vitatott volt a felek között. A felperes azt állította, hogy az árkompenzációt ahhoz a feltételhez kötötte, a felek között 2009. évre is a 2008. évihez hasonló keretszerződés jön létre. Az alperes

tagadta, hogy a felperes az árkompenzációt feltételhez kötötte volna. A felek ellentétes tényállítására figyelemmel a bizonyítási teher (Pp. 164. § (1) bekezdés) a felperest terhelte.

Ennek alátámasztására a felperes a 2008. november 18-án kelt levelére (Fpk.03-09-001214. számú felszámolási iratok 8/A/1. számú melléklet) hivatkozott, amelyben kijelentette, „tulajdonosa, **(személy neve)** úr megadta ezt a +15,- Ft-ot azzal a feltétellel, hogy amennyiben jövő évre nem lesz szerződés a két cég között, ezt a +15,- Ft/élő kg-ot év végéig vissza kell, hogy adják”. Valójában a felperes előbbi levelén túl semmi nem igazolja, hogy a hivatkozott feltételt már a vételár-módosítás időpontjában kikötötte, és nem csak később támasztotta az alperessel szemben. A felperes nem tudta bizonyítani az általa megjelölt bontó feltétel (Ptk. 228. § (2) bekezdés) kikötését, az esetleges rejtett szándéka pedig az érvényes vételár-módosítás szempontjából közömbös. Ha pedig a felperes által megjelölt feltételről a felek a szerződés módosításakor már valóban megállapodtak volna, abban az esetben is alaptalan a kompenzáció visszakövetelése. A feltétel megghiúsulására ugyanis nem alapíthat jogot az, aki azt felróható módon maga idézte elő (Ptk. 229. § (2) bekezdés). A peradatok szerint 2009. januárjában egyedi sertésszállítási szerződések jöttek létre a felek között, melyek a felperes állításával ellentétben nem tekinthetők csekély mértékűnek, mivel a szerződésekben meghatározott vételár összege nagyságrendileg megegyezik a felperes perbeli kereseti követelésének összegével. A vételárat a felperes - jogszerűtlenül - nem egyenlítette ki, ahhoz az alperes - amint arra a felperes fellebbezési ellenkérelmében maga is hivatkozott - csak a felszámolási eljárás eredményeként jutott hozzá. Megállapítható, hogy az alperes az újabb éves keretszerződés megkötésétől a felperesnek a szerződésekben eredő nagy összegű tartozásai - felróható szerződésszegése - miatt zárkózott el.

Az előbbiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította.

Az eredményes fellebbezésre figyelemmel az ítéltábla mellőzte az alperes elsőfokú eljárási költség megfizetésére kötelező rendelkezést és a Pp. 78. § (1) és (2) bekezdése értelmében a felperest kötelezte az alperes első- és másodfokú eljárási költségének megfizetésére. A jogi képviselő munkadíját az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg, azt a (6) bekezdésre figyelemmel mérsékelte.

Szeged, 2012. január hó 19. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Dr. Hámori Attila sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró